Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 28. januára 2020*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 2011/7/EÚ – Boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách – Obchodné transakcie, pri ktorých je dlžník orgánom verejnej moci – Povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby lehota splatnosti vzťahujúca sa na orgány verejnej moci nepresiahla 30 alebo 60 dní – Povinnosť dosiahnuť výsledok“

Vo veci C-122/18,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 14. februára 2018,

Európska komisia, v zastúpení: G. Gattinara a C. Zadra, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Talianskej republike, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Fiorentino a F. De Luca, avvocati dello Stato,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, A. Prechal, M. Safjan a S. Rodin, sudcovia L. Bay Larsen, T. von Danwitz, C. Toader, F. Biltgen, K. Jürimäe a N. Piçarra (spravodajca),

generálny advokát: G. Hogan,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vydal tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok

1 Svojou žalobou sa Európska komisia domáha, aby Súdny dvor konštatoval, že Talianska republika si tým, že doposiaľ nezabezpečila, aby orgány verejnej moci neprekračovali 30 alebo 60 dňové lehoty splatnosti svojich obchodných dlhov, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (Ú. v. EÚ L 48, 2011, s. 1), a najmä povinnosti stanovené v článku 4 uvedenej smernice.

Právny rámec

Právo Únie

2 Odôvodnenia 3, 9, 12, 14, 23 a 25 smernice 2011/7 uvádzajú:

„(3) Mnoho platieb v obchodných transakciách medzi hospodárskymi subjektmi alebo medzi hospodárskymi subjektmi a orgánmi verejnej moci sa uskutočňuje neskôr, než ako sa dohodlo v zmluve alebo stanovilo vo všeobecných obchodných podmienkach. Hoci bol tovar dodaný alebo služby poskytnuté, mnohé zodpovedajúce faktúry sú zaplatené dlho po termíne splatnosti. Takéto oneskorené platby negatívne ovplyvňujú likviditu a komplikujú finančné hospodárenie podnikov. Takisto ovplyvňujú konkurencieschopnosť a ziskovosť podnikov v prípade, keď veriteľ z dôvodu oneskorenej platby musí získať finančné prostriedky z externých zdrojov. …

…

(9) Táto smernica by mala upravovať všetky obchodné transakcie bez ohľadu na to, či sa uskutočňujú medzi súkromnými alebo verejnoprávnymi podnikmi, alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci vzhľadom na to, že orgány verejnej moci vykonávajú značný objem platieb voči podnikom. Z tohto dôvodu by táto smernica mala upravovať aj všetky obchodné transakcie medzi hlavnými zmluvnými stranami a ich dodávateľmi a subdodávateľmi.

…

(12) Oneskorená platba predstavuje porušenie zmluvy, ktoré sa v dôsledku nízkych alebo žiadnych účtovaných úrokov z omeškania a/alebo zdĺhavých konaní o náhradu škody vo väčšine členských štátov stáva finančne atraktívnym pre dlžníkov. Na odvrátenie tohto trendu a odradenie od oneskorených platieb je potrebná rázna zmena smerom ku kultúre včasných platieb vrátane toho, že vylúčenie práva na účtovanie úroku by sa malo vždy považovať za značne nevýhodnú zmluvnú podmienku alebo obchodnú praktiku. Takáto zmena by takisto mala zahŕňať zavedenie konkrétnych ustanovení o lehotách splatnosti a náhrade nákladov vzniknutých veriteľovi a okrem iného by tiež mala znamenať, že vylúčenie práva na náhradu nákladov na vymáhanie by sa malo považovať za značne nevýhodné, ak sa nepreukáže opak.

…

(14) V záujme konzistentnosti právnych predpisov Únie by sa mal na účely tejto smernice uplatňovať pojem „verejní obstarávatelia“ zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb [(Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 1; Mim. vyd. 06/007, s. 19)] a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby [(Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132)].

…

(23) Orgány verejnej moci vo všeobecnosti využívajú bezpečnejšie, predvídateľnejšie a trvalejšie zdroje príjmov ako podniky. Mnohé orgány verejnej moci môžu okrem toho získať financovanie za atraktívnejších podmienok ako podniky. Zároveň sú orgány verejnej moci pri dosahovaní svojich cieľov menej závislé od budovania stálych obchodných vzťahov než podniky. Dlhé lehoty splatnosti a oneskorené platby zo strany orgánov verejnej moci za tovar a služby vedú k neopodstatneným nákladom pre podniky. Preto je vhodné zaviesť osobitné pravidlá týkajúce sa obchodných transakcií pre dodávku tovaru alebo poskytovanie služieb podnikmi orgánom verejnej moci, ktorými by sa stanovili najmä lehoty splatnosti, ktoré za bežných okolností nepresahujú 30 kalendárnych dní, pokiaľ nie je v zmluve výslovne stanovené inak, a za predpokladu, že je to objektívne opodstatnené vzhľadom na osobitný charakter alebo prvky zmluvy, a v každom prípade nepresahujú 60 kalendárnych dní.

…

(25) Osobitným dôvodom na obavy v súvislosti s oneskorenými platbami je v mnohých členských štátoch situácia v oblasti zdravotníckych služieb. V rámci systémov zdravotníctva, ktoré sú základnou súčasťou sociálnej infraštruktúry Európy, je často nevyhnutné zladiť potreby jednotlivca s dostupnými finančnými prostriedkami… Členské štáty by preto mali mať možnosť poskytnúť verejnoprávnym subjektom poskytujúcim zdravotnú starostlivosť určitú mieru pružnosti pri plnení ich záväzkov. Na tento účel by sa malo členským štátom umožniť, aby za určitých podmienok predĺžili zákonnú lehotu splatnosti na najviac 60 kalendárnych dní. Členské štáty by však mali vyvinúť maximálne úsilie na to, aby sa platby v odvetví zdravotnej starostlivosti uskutočňovali v rámci zákonných lehôt splatnosti.“

3 Článok 1 ods. 1 a 2 smernice 2011/7 stanovuje:

„1. Cieľom tejto smernice je boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu a tým podporiť konkurencieschopnosť podnikov a najmä [malých a stredných podnikov (MSP)].“

2. Táto smernica sa vzťahuje na všetky platby uskutočnené ako odplata za obchodné transakcie.“

4 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

…

2. ‚orgán verejnej moci‘ je akýkoľvek verejný obstarávateľ, ako je vymedzený v článku 2 ods. 1 písm. a) smernice [2004/17] a v článku 1 ods. 9 smernice [2004/18] bez ohľadu na predmet alebo hodnotu zmluvy;

…

4. ‚oneskorená platba‘ je platba, ktorá neprebehne v rámci zmluvnej alebo zákonnej lehoty splatnosti a pri ktorej sú splnené podmienky stanovené v článku 3 ods. 1 alebo v článku 4 ods. 1;

…“

5 Článok 3 ods. 1 a 3 smernice 2011/7 stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách medzi podnikmi mal veriteľ bez potreby upozornenia nárok na úrok z omeškania, ak sú splnené tieto podmienky:

a) veriteľ splnil svoje zmluvné a zákonné povinnosti a

b) veriteľ nedostal splatnú sumu včas, s výnimkou prípadu, keď dlžník nie je zodpovedný za omeškanie.

…

3. Ak sú splnené podmienky stanovené v odseku 1, členské štáty zabezpečia, aby:

a) mal veriteľ nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti alebo po uplynutí lehoty splatnosti stanovených v zmluve;

b) v prípade, že dátum splatnosti alebo lehota splatnosti nie je stanovená v zmluve, veriteľ mal nárok na úrok z omeškania po uplynutí ktorejkoľvek z týchto lehôt:
   i) 30 kalendárnych dní po doručení faktúry alebo rovnocennej výzvy na úhradu dlžníkovi;
   ii) v prípade, že dátum doručenia faktúry alebo rovnocennej výzvy na úhradu je neurčitý, 30 kalendárnych dní po dátume prijatia tovaru alebo poskytnutia služby;
   iii) v prípade, že dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr ako tovar alebo službu, 30 kalendárnych dní po prijatí tovaru alebo poskytnutí služby;
   iv) v prípade, že postup prevzatia alebo overovania, ktorým sa má stanoviť zhoda tovaru alebo služieb so zmluvou, je určený zákonom alebo zmluvou, a ak dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr alebo v deň, keď sa takéto prevzatie alebo overovanie uskutoční, 30 kalendárnych dní po tomto dni.“

6 Článok 4 smernice 2011/7 s názvom „Transakcie medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci“ v odsekoch 1, 3, 4 a 6 stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách, kde je dlžník orgánom verejnej moci, mal veriteľ po uplynutí lehoty stanovenej v odsekoch 3, 4 alebo 6 nárok na zákonný úrok z omeškania bez potreby upozornenia, ak sú splnené tieto podmienky:

a) veriteľ splnil svoje zmluvné a zákonné povinnosti a

b) veriteľ nedostal splatnú sumu včas, s výnimkou prípadu, keď dlžník nie je zodpovedný za omeškanie.

…

3. Členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách, kde je dlžník orgánom verejnej moci:

a) lehota splatnosti nepresahovala žiadnu z týchto lehôt:
   i) 30 kalendárnych dní po dátume doručenia faktúry alebo rovnocennej výzvy na úhradu dlžníkovi;
   ii) v prípade, že dátum doručenia faktúry alebo rovnocennej výzvy na úhradu je neurčitý, 30 kalendárnych dní po dátume prijatia tovaru alebo poskytnutia služby;
   iii) v prípade, že dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr ako tovar alebo službu, 30 kalendárnych dní po prijatí tovaru alebo poskytnutí služby;

iv) v prípade, že postup prevzatia alebo overovania, ktorým sa má stanoviť zhoda tovaru alebo služby so zmluvou, je určený zákonom alebo zmluvou, a ak dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr alebo v deň, keď sa takéto prevzatie alebo overovanie uskutoční, 30 kalendárnych dní po tomto dni;

b) dátum doručenia faktúry nebol predmetom zmluvnej dohody medzi dlžníkom a veriteľom.

4. Členské štáty môžu predĺžiť lehoty uvedené v odseku 3 písm. a) najviac na 60 kalendárnych dní pre:

a) každý orgán verejnej moci, ktorý vykonáva hospodárske činnosti priemyselného alebo obchodného charakteru tým, že na trhu ponúka tovar alebo služby, a ktorý ako verejnoprávny podnik podlieha požiadavkám transparentnosti stanoveným v smernici Komisie 2006/111/ES zo 16. novembra 2006 o transparentnosti finančných vzťahov členských štátov a verejných podnikov a o finančnej transparentnosti v niektorých podnikoch [(Ú. v. EÚ L 318, 2006, s. 17)];

b) verejnoprávne subjekty poskytujúce zdravotnú starostlivosť, ktoré sú náležite uznané na tento účel.

…

6. Členské štáty zabezpečia, aby lehota splatnosti stanovená v zmluve nepresiahla lehoty stanovené v odseku 3, pokiaľ v zmluve nie je výslovne dojednané inak, a to za predpokladu, že to je objektívne odôvodnené vzhľadom na osobitný charakter alebo prvky zmluvy, a aby v žiadnom prípade nepresiahla 60 kalendárnych dní.“

Talianske právo

7 Smernica 2011/7 bola prebratá do talianskeho právneho poriadku prostredníctvom decreto legislativo n. 192 – Modifiche al decreto legislativo 9 ottobre 2002, n. 231, per l'integrale recepimento della direttiva 2011/7/UE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali, a norma dell'articolo 10, comma 1, della legge 11 novembre 2011, n. 180 (legislatívny dekrét č. 192 – Zmeny legislatívneho dekrétu č. 231 z 9. októbra 2002 s cieľom úplne prebrať smernice 2011/7/EÚ o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, v súlade s článkom 10 ods. 1 zákona č. 180 z 11. novembra 2011), z 9. novembra 2012 (GURI č. 267 z 15. novembra 2012). Pokiaľ ide o legislatívny dekrét č. 231 z 9. októbra 2002, bola ním prebratá do talianskeho právneho poriadku smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/35/ES z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (Ú. v. ES L 200, 2000, s. 35; Mim. vyd. 17/001, s. 226).

8 Medzi opatreniami prijatými Talianskou republikou na zabezpečenie včasnosti platieb orgánov verejnej moci sa nachádza decreto-legge n. 35 – Disposizioni urgenti per il pagamento dei debiti scaduti della pubblica amministrazione, per il riequilibrio finanziario degli enti territoriali, nonché in materia di versamento di tributi degli enti locali (zákonný dekrét č. 35 – Neodkladné ustanovenia o splácaní dlhov orgánov verejnej správy na obnovenie finančnej rovnováhy orgánov miestnej a regionálnej správy, ako aj v oblasti platenia daní miestnymi subjektmi) z 8. apríla 2013 (GURI č. 82 z 8. apríla 2013), ktorý bol zákonom č. 64 zo 6. júna 2013 (GURI č. 132 zo 7. júna 2013) s úpravami zmenený na zákon, ako aj decreto-legge n. 66 – Misure urgenti per la competitività e la giustizia sociale (zákonný dekrét č. 66 – Naliehavé opatrenia na zabezpečenie konkurencieschopnosti a sociálnej spravodlivosti) z 24. apríla 2014 (GURI č. 95 z 24. apríla 2014), ktorý bol zákonom č. 89 z 23. júna 2014 (GURI č. 143 z 23. júna 2014) s úpravami zmenený na zákon. Tieto zákonné dekréty stanovujú najmä pridelenie dodatočných finančných zdrojov s cieľom splatiť určité splatné peňažné pohľadávky podnikov voči orgánom verejnej moci.

9 Boli prijaté daňové opatrenia s cieľom zlepšiť postavenie podnikov, ktoré majú pohľadávky voči orgánom verejnej moci, medzi ktoré patrí článok 12 ods. 7a decreto-legge n. 145 – Interventi urgenti di avvio del piano „Destinazione Italia“, per il contenimento delle tariffe elettriche e del gas, per la riduzione dei premi RC-auto, per l'internazionalizzazione, lo sviluppo e la digitalizzazione delle imprese, nonché misure per la realizzazione di opere pubbliche ed EXPO 2015 (zákonný dekrét č. 145 – Naliehavé opatrenia na spustenie plánu „Destinácia Taliansko“, na obmedzenie cien elektrickej energie a plynu, na zníženie poistného za zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkovaním motorového vozidla, na internacionalizáciu, rozvoj a digitalizáciu podnikov, ako aj na uskutočnenie stavebných prác vo verejnom záujme a na EXPO 2015) z 23. decembra 2013 (GURI č. 300 z 23. decembra 2013), ktorý bol zákonom č. 9 z 21. februára 2014 (GURI č. 43 z 21. februára 2014) s úpravami zmenený na zákon. Na základe tohto ustanovenia môžu podniky započítať svoje daňové dlhy voči konštatovaným splatným peňažným pohľadávkam voči orgánom verejnej moci.

Konanie pred podaním žaloby

10 V nadväznosti na sériu sťažností podaných talianskymi hospodárskymi subjektmi a združeniami hospodárskych subjektov zaslala Komisia 19. júna 2014 Talianskej republike výzvu, v ktorej jej vytýkala, že si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú najmä z článku 4 smernice 2011/7.

11 Listom z 18. augusta 2014 tento členský štát odpovedal na uvedenú výzvu tak, že Komisii oznámil osobitné opatrenia prijaté s cieľom bojovať proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách medzi verejnoprávnymi a súkromnými subjektmi. Tieto opatrenia spočívali v skoršom prebratí smernice 2011/7, úkonoch, ktorých cieľom je odstránenie nahromadených splatných dlhov orgánov verejnej moci, ako aj vo vytvorení nového právneho a administratívneho systému určeného na podporu dodržiavania lehôt splatnosti stanovených touto smernicou a na zabránenie nárastu hromadenia splatných a nezaplatených dlhov orgánov verejnej moci. V tom istom liste Talianska republika spresnila, že napriek prijatiu uvedených opatrení nemožno vylúčiť existenciu omeškaní platieb.

12 Dňa 12. novembra 2014 Komisia požiadala Taliansku republiku, aby jej každé dva mesiace zasielala správy o skutočnej dĺžke lehôt splatnosti orgánov verejnej moci. Talianska republika vyhovela tejto žiadosti, pričom v období od 1. decembra 2014 do 6. augusta 2016 Komisii každé dva mesiace odovzdala spolu sedem správ.

13 Listom z 21. septembra 2016 Komisia zdôraznila, že správy zasielané každé dva mesiace až do uvedeného dátumu nezohľadňujú všetky faktúry, ktoré boli určené talianskym orgánom verejnej moci, ale iba faktúry, ktoré tieto orgány v príslušnom období skutočne zaplatili. V dôsledku toho táto inštitúcia požiadala Taliansku republiku, aby jej predložila aktualizované údaje týkajúce sa všetkých faktúr.

14 V odpovedi na list z 21. septembra 2016 tento členský štát odovzdal Komisii 5. decembra 2016 údaje získané prostredníctvom platformy sledovania obchodných pohľadávok, z ktorých vyplývalo, že priemerná lehota na zaplatenie za prvý polrok 2016 bola 50 dní.

15 Dňa 16. februára 2017 Komisia usúdila, že situácia vyplývajúca zo všetkých správ, ktoré predložila Talianska republika, nie je v súlade s článkom 4 smernice 2011/7, na základe čoho vydala odôvodnené stanovisko v zmysle článku 258 ZFEÚ a vyzvala tento členský štát na dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom v lehote dvoch mesiacov.

16 Talianska republika 19. apríla 2017 vo svojej odpovedi na odôvodnené stanovisko uviedla, že priemerná lehota splatnosti pre orgány verejnej moci je 51 dní za celý rok 2016, teda 44 dní pre orgány štátnej správy, 67 dní pre štátne zdravotníctvo, 36 dní pre samosprávne regióny a provincie, 43 dní pre miestne subjekty, 30 dní pre ústredné orgány verejnej moci a 38 dní pre ostatné orgány verejnej moci.

17 Keďže Komisia usúdila, že Talianska republika stále nenapravila porušenie článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7, podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

18 Talianska republika na základe článku 16 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie požiadala, aby Súdny dvor zasadol vo veľkej komore.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

19 Komisia tvrdí, že údaje oznámené samotnou Talianskou republikou preukazujú, že talianske orgány verejnej moci prekročili lehoty splatnosti 30 alebo 60 dní stanovené v článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7. Takéto prekročenie, ktorého existenciu tento členský štát výslovne nespochybňuje, sa týka všetkých orgánov verejnej moci a vzťahuje sa na obdobie niekoľkých rokov.

20 V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že údaje preukazujúce existenciu namietaného nesplnenia povinnosti boli zaznamenané a nepretržite aktualizované počas obdobia od septembra 2014 do decembra 2016.

21 Okrem toho Komisia uvádza, že niektoré štúdie, ktoré uskutočnili iné subjekty a združenia, vyvracajú závery správ, ktoré predkladala Talianska republika každé dva mesiace a podľa ktorých existovalo postupné znižovanie priemerných lehôt splatnosti. Tieto štúdie údajne preukazujú existenciu priemerných lehôt splatnosti od 99 dní (štúdia, ktorú uskutočnilo združenie Confartigianato, zastupujúce určité remeslá a MSP) do 145 dní (štúdia, ktorú uskutočnilo združenie Assobiomedica, zastupujúce podniky dodávajúce zdravotnícke pomôcky talianskym zdravotníckym zariadeniam), a dokonca až do 156 dní (štúdia, ktorú uskutočnilo ANCE, združenie podnikov v odvetví stavebníctva). V obmedzených prípadoch mali lehoty splatnosti dosiahnuť až 687 dní (štúdia, ktorú uskutočnil denník *Il Sole 24 Ore*).

22 Podľa Komisie takéto pretrvávajúce a systematické omeškanie talianskych orgánov verejnej moci v súvislosti s lehotami splatnosti stanovenými v článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7 zo strany talianskych orgánov verejnej moci predstavuje samo osebe porušenie tejto smernice, ktoré možno pripísať Talianskej republike. Od nadobudnutia účinnosti tejto smernice sú totiž členské štáty podľa jej článku 4 ods. 3 a 4 povinné nielen upraviť vo svojich právnych predpisoch, ktorými sa preberá uvedená smernica, a v zmluvách týkajúcich sa obchodných transakcií, v ktorých je dlžník orgánom verejnej moci, najdlhšie lehoty splatnosti, ktoré sú v súlade s týmito ustanoveniami, ale tiež dohliadať na skutočné dodržiavanie týchto lehôt týmito orgánmi verejnej moci.

23 V tejto súvislosti Komisia v prvom rade uvádza, že pojem „lehota splatnosti“ v zmysle článku 4 ods. 3 písm. a) smernice 2011/7 odkazuje na lehotu, v ktorej sú orgány verejnej moci povinné skutočne uhradiť svoje obchodné dlhy, pričom táto lehota začína plynúť okamihom naplnenia konkrétnych skutkových okolností, ako je doručenie faktúry, príjem tovaru alebo poskytnutie služby. Komisia dodáva, že na definovanie pojmu „oneskorená platba“ článok 2 bod 4 tejto smernice odkazuje na konkrétny prvok, a to „neprebehn[utie platby]“ v rámci zmluvnej alebo zákonnej lehoty. Takýto výklad pojmu „lehota splatnosti“ je navyše údajne jediným výkladom, ktorý umožňuje účinne sledovať cieľ smernice 2011/7, ktorým je účinný boj proti omeškaniu pri platbách na vnútornom trhu.

24 V druhom rade sa Komisia domnieva, že vzhľadom na to, že porušenie článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7 orgánmi verejnej moci môže viesť k vzniku zodpovednosti dotknutého členského štátu, otázka, či tieto orgány vykonávajú právomoci orgánu verejnej moci alebo či konajú ako súkromnoprávne

subjekty, je v tejto súvislosti irelevantná. Napokon pojem „verejný obstarávateľ“, na ktorý odkazuje článok 2 bod 2 tejto smernice pri definícii pojmu „orgán verejnej moci“, údajne nezávisí od existencie právomocí orgánov verejnej moci.

25 V treťom rade Komisia tvrdí, že výklad článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7, ktorý navrhuje, nie je spochybnený rozsudkom zo 16. februára 2017, IOS Finance EFC (C-555/14, EU:C:2017:121), na ktorý sa Talianska republika odvoláva vo svojej odpovedi na odôvodnené stanovisko.

26 Pokiaľ ide o údaje, ktoré poskytla Komisii, Talianska republika v prvom rade tvrdí, že tieto údaje týkajúce sa rokov 2015 až 2017, a aktualizované v marci 2018 preukazujú sústavné a systematické skracovanie priemerných lehôt splatnosti orgánov verejnej moci. Toto zlepšenie sa údajne premietlo do zníženia priemerného počtu dní omeškania počas obdobia zodpovedajúceho rokom 2015 až 2017 (z 23 dní na 8 dní). Ak sa táto tendencia potvrdí, podľa nej možno v súvislosti s faktúrami vystavenými počas roka 2018 predpokladať dodržiavanie lehôt splatnosti stanovených v článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7.

27 V druhom rade Talianska republika tvrdí, že spôsoby analýzy, ktoré Komisia prijala v súvislosti s údajmi poskytnutými v jej správach predkladaných každé dva mesiace, sú nevhodné.

28 V tejto súvislosti na jednej strane zdôrazňuje, že voľba Komisie použiť ukazovateľ zodpovedajúci „priemernej lehote splatnosti“ namiesto ukazovateľa týkajúceho sa „priemernej doby omeškania“ má vplyv na spoľahlivosť analýzy, ktorú Komisia uskutočnila. Keďže totiž tento prvý ukazovateľ ako referenčný bod pri analyzovaní rozsahu omeškania pri platbách orgánov verejnej moci údajne neberie do úvahy „štandardnú“ lehotu 30 dní, Komisia podľa nej ignorovala skutočnosť, že lehota splatnosti 60 dní stanovená v článku 4 ods. 4 smernice 2011/7 sa uplatňuje nielen na transakcie uskutočnené verejnoprávnymi subjektmi, ktoré poskytujú zdravotnú starostlivosť, ale aj na transakcie uskutočňované akýmkoľvek orgánom verejnej moci, ktorý vykonáva hospodárske činnosti priemyselnej a obchodnej povahy a na ktorý sa vzťahuje smernica 2006/111. Na druhej strane sa Komisia údajne pomýlila pri porovnávaní údajov z časového hľadiska, keďže nezohľadnila dynamiku uskutočňovania platieb. Analýza tejto inštitúcie bola údajne dokončená v okamihu odoslania poslednej zo správ zasielaných každé dva mesiace bez toho, aby zohľadnila neskoršie platby.

29 V treťom rade Talianska republika spochybňuje výsledky štúdií uvedených v bode 21 tohto rozsudku, ktoré sú podľa nej vzhľadom na ich nespoľahlivosť a neúplnosť zhromaždených údajov irelevantné.

30 Pokiaľ ide o obsah článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7, Talianska republika v prvom rade tvrdí, že z doslovného a systematického výkladu týchto ustanovení vyplýva, že hoci táto smernica ukladá členským štátom, aby vo svojich právnych predpisoch preberajúcich uvedenú smernicu a v zmluvách týkajúcich sa obchodných transakcií, v ktorých je dlžník orgánom verejnej moci, zabezpečili najdlhšie lehoty splatnosti v súlade s uvedenými ustanoveniami, ako aj stanovili právo veriteľov v prípade nedodržania týchto lehôt na úroky z omeškania a náhradu nákladov na vymáhanie, tie isté ustanovenia naproti tomu údajne nevyžadujú od členských štátov, aby zaručili skutočné dodržiavanie uvedených lehôt orgánmi verejnej moci za každých okolností. Cieľom smernice 2011/7 údajne nie je zjednotenie lehôt, v ktorých musia orgány verejnej moci skutočne zaplatiť dlžné sumy ako odmenu za svoje obchodné transakcie, ale iba zjednotenie lehôt, v ktorých musia splniť svoje povinnosti bez toho, aby im automaticky vznikli sankcie za omeškanie s platbou.

31 Článok 4 ods. 6 smernice 2011/7 sa totiž podľa nej okrem toho obmedzuje na stanovenie dodržania lehoty splatnosti, ktorá je „stanovená v zmluve“, pričom z článku 4 ods. 3 a 4 tejto smernice údajne nevyplýva, že orgány verejnej moci sú povinné platiť svoje dlhy v lehote, ktorú stanovuje. Pokiaľ ide o výraz „lehota splatnosti“, v príslušných ustanoveniach uvedenej smernice totiž údajne neznamená lehotu, v ktorej musia orgány verejnej moci skutočne zaplatiť takéto dlhy.

32 V druhom rade Talianska republika tvrdí, že článok 4 ods. 3 smernice 2011/7 sa obmedzuje na stanovenie začiatku plynutia lehôt splatnosti v rámci obchodných transakcií. Odkaz v tomto ustanovení na skutkové okolnosti, akými sú doručenie faktúry, prevzatie tovaru, poskytnutie služieb alebo prijatie alebo overenie tovaru, tak údajne neznamená, že členský štát je povinný zabezpečiť dodržiavanie uvedených lehôt v konkrétnych prípadoch.

33 V treťom rade neexistencia presnej lehoty, v ktorej musí byť splnená povinnosť uložená v článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7, údajne dokazuje, že pokiaľ ide o dodržanie lehôt splatnosti, táto smernica neukladá dotknutému členskému štátu povinnosti dosiahnuť výsledok, ale nanajvýš povinnosti určiť prostriedok, pričom porušenie týchto povinností možno podľa nej konštatovať len vtedy, ak sa situácia tohto členského štátu podstatne líši od situácie odporúčanej uvedenou smernicou. V prejednávanej veci však údaje poskytnuté Komisii údajne preukazujú na jednej strane značné a sústavné skracovanie omeškania platieb obchodných dlhov orgánov verejnej moci a na druhej strane, pokiaľ ide konkrétne o orgány verejnej moci pôsobiace v štátnom zdravotníctve, mierne omeškanie, ktoré iba o niekoľko dní presahuje lehotu splatnosti stanovenú v článku 4 ods. 4 tej istej smernice.

34 V štvrtom rade Talianska republika tvrdí, že nemôže byť zodpovedná za prekročenie lehôt splatnosti orgánmi verejnej moci. Podľa nej v prípade, ak orgán členského štátu koná voči súkromným hospodárskym subjektom v postavení rovnocennosti, tento orgán zodpovedá za porušenie práva Únie výlučne v konaní pred vnútroštátnymi súdmi, rovnako ako súkromný hospodársky subjekt. Za týchto podmienok môžu členské štáty s cieľom zabezpečiť dodržanie práva Únie podľa nej zasahovať len nepriamo, správnym prebratím ustanovení, ktoré musia tieto orgány verejnej moci dodržiavať, a stanovením sankcií za nedodržanie týchto ustanovení. Talianska republika pritom stanovením lehôt splatnosti nepresahujúcich lehoty stanovené v smernici 2011/7, ako aj stanovením platenia úrokov z omeškania a náhrady vynaložených nákladov na vymáhanie, údajne dodržala svoje povinnosti uložené uvedenou smernicou.

35 V každom prípade aj za predpokladu, že by jej smernica 2011/7 ukladala povinnosť zabezpečiť, aby orgány verejnej moci skutočne dodržiavali lehoty splatnosti v rámci svojich obchodných transakcií, Talianska republika tvrdí, že by bola zodpovedná len za závažné, pokračujúce a systematické porušenia tejto smernice, ktoré by mohli znamenať porušenie zásady lojálnej spolupráce stanovenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ.

36 Pokiaľ ide napokon o rozsudok zo 16. februára 2017, IOS Finance EFC (C-555/14, EU:C:2017:121), Talianska republika tvrdí, že Súdny dvor v tomto rozsudku schválil regulačný mechanizmus umožňujúci systematické omeškanie pri platení dlhov orgánov verejnej moci voči veriteľom, ktorí sa nevzdali úrokov z omeškania a náhrady nákladov na vymáhanie. Aj keby sa malo pripustiť, ako tvrdí Komisia, že skutočné omeškania s platbami orgánov verejnej moci predstavujú porušenie smernice 2011/7, ktoré možno pripísať dotknutému členskému štátu, Súdny dvor údajne nevyhnutne konštatoval nesúlad regulačného mechanizmu tejto povahy s právom Únie, pretože podľa nej povolil systematické omeškanie s platbami obchodných dlhov orgánov verejnej moci. Talianska republika z toho na jednej strane vyvodzuje, že právo, ktoré smernica 2011/7 skutočne zaručuje veriteľom, sa týka len úrokov z omeškania, ktoré ukladá, a na druhej strane, že cieľ tejto smernice, ktorým je boj proti oneskoreným platbám, „je sledovaný iba nepriamo“.

Posúdenie Súdnym dvorom

37 Svojou žalobou sa Komisia domáha, aby Súdny dvor konštatoval, že Talianska republika si tým, že nezabezpečila, aby jej orgány verejnej moci dodržiavali lehoty splatnosti 30 alebo 60 kalendárnych dní uplatňujúce sa na platby, ktoré musia uskutočniť ako odplatu za svoje obchodné transakcie s podnikmi, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7.

38 Podľa článku 4 ods. 3 písm. a) tejto smernice členské štáty v obchodných transakciách, v ktorých je dlžník orgánom verejnej moci, zabezpečia, aby lehota splatnosti nepresiahla 30 kalendárnych dní od naplnenia skutkových okolností, ktoré vymenúva. Pokiaľ ide o článok 4 ods. 4 uvedenej smernice, dáva členským štátom možnosť predĺžiť túto lehotu najviac na 60 kalendárnych dní v prípade orgánov verejnej moci a verejnoprávnych subjektov, ktoré uvádza.

39 Pokiaľ ide v prvom rade o výklad týchto ustanovení, treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou je pri výklade ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. novembra 2019, UNESA a i., C-105/18 až C-113/18, EU:C:2019:935, bod 31, ako aj citovanú judikatúru).

40 Čo sa týka po prvé znenia článku 4 ods. 3 smernice 2011/7, z tohto ustanovenia, najmä z časti vety „členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách, kde je dlžník orgánom verejnej moci… lehota splatnosti nepresahovala žiadnu z týchto lehôt“, vyplýva, že povinnosť uložená členským štátom týmto ustanovením sa týka skutočného dodržiavania lehôt splatnosti, ktoré stanovuje, ich orgánmi verejnej moci.

41 V tejto súvislosti treba poznamenať, že uvedené ustanovenie je formulované rovnako kategoricky ako ustanovenie článku 4 ods. 1 tejto smernice týkajúce sa platenia zákonných úrokov z omeškania. Z toho vyplýva, že uvedené ustanovenia ukladajú členským štátom povinnosti, ktoré nie sú alternatívne, ale dopĺňajú sa.

42 Po druhé je tento doslovný výklad potvrdený kontextom, do ktorého patrí článok 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7.

43 Treba teda uviesť, že znenie článku 3 tejto smernice týkajúce sa transakcií medzi podnikmi sa jasne líši od znenia článku 4 tejto smernice týkajúceho sa transakcií medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci. Je nepochybne pravda, že obidva tieto články stanovujú, že členské štáty zabezpečia, aby bol veriteľ oprávnený dosiahnuť zaplatenie úrokov z omeškania. Naproti tomu, pokiaľ ide o dodržiavanie lehôt splatnosti, zatiaľ čo článok 4 ods. 3 uvedenej smernice stanovuje presnú povinnosť pripomenutú v bode 40 tohto rozsudku, článok 3 ods. 3 tej istej smernice sa obmedzuje na stanovenie práva veriteľa na úroky v prípade prekročenia týchto lehôt.

44 Túto analýzu potvrdzuje aj porovnanie medzi smernicou 2011/7 a smernicou 2000/35, ktorá jej predchádzala. Zatiaľ čo tá prvá výslovne uvádza vo svojom článku 4, ktorý sa týka transakcií medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci, že členské štáty zabezpečia, aby lehota splatnosti nepresiahla 30 dní, alebo za určitých predpokladov najviac 60 dní, tá druhá neobsahovala žiadne ustanovenie tejto povahy a obmedzila sa na to, že vo svojom článku 3 stanovila povinnosť týkajúcu sa platenia úrokov z omeškania, ktorá je v súčasnosti vyjadrená v článku 3 smernice 2011/7, pričom sa nerozlišuje, či je dlžník orgánom verejnej moci.

45 Po tretie je doslovný a kontextuálny výklad článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7 potvrdený cieľmi, ktoré sleduje táto smernica. Podľa článku 1 ods. 1 uvedenej smernice je totiž jej cieľom bojovať proti omeškaniu platieb v obchodných transakciách s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu, a tým zlepšiť konkurencieschopnosť podnikov, najmä MSP.

46 V tejto súvislosti zo znenia odôvodnení 3, 9 a 23 smernice 2011/7 spoločne vyplýva, že orgány verejnej moci, ktoré vykonávajú značný počet platieb podnikom, využívajú bezpečnejšie, predvídateľnejšie a trvalejšie zdroje príjmov ako podniky, môžu získať financovanie za atraktívnejších podmienok ako podniky a sú menej závislé od stálych obchodných vzťahov v súvislosti s dosahovaním svojich cieľov než podniky. Pokiaľ ide o uvedené podniky, omeškanie platieb zo strany týchto orgánov verejnej moci vedie k neopodstatneným nákladom pre tieto podniky, čím sa zhoršujú ich ťažkosti v oblasti likvidity

a komplikuje sa ich finančné riadenie. Tieto omeškania platieb tiež poškodzujú ich konkurencieschopnosť a ziskovosť, keďže tieto podniky musia získať externé financovanie z dôvodu uvedených oneskorených platieb.

47 Takéto úvahy týkajúce sa veľkého počtu obchodných transakcií, v ktorých sú orgány verejnej moci dlžníkmi podnikov, ako aj nákladov a ťažkostí spôsobenými podnikom omeškaním platieb zo strany týchto orgánov verejnej moci, preukazujú, že normotvorca Únie zamýšľal uložiť členským štátom sprísnené povinnosti, pokiaľ ide o transakcie medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci, a znamenajú, že článok 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7 by sa mal vykladať v tom zmysle, že ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby uvedené orgány verejnej moci pri uskutočňovaní platieb ako odmeny za obchodné transakcie s podnikmi dodržiavali lehoty stanovené v týchto ustanoveniach.

48 Z uvedeného vyplýva, že nemožno prijať výklad Talianskej republiky, podľa ktorého článok 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7 ukladá členským štátom jedine povinnosť zabezpečiť, aby zákonné a zmluvné lehoty uplatňujúce sa na obchodné transakcie zahŕňajúce orgány verejnej moci boli v súlade s týmito ustanoveniami, a v prípade nedodržania týchto lehôt stanoviť právo veriteľa, ktorý si splnil svoje zmluvné a zákonné povinnosti, získať zákonné úroky z omeškania, a že neukladá povinnosť zabezpečiť skutočné dodržiavanie týchto lehôt týmito orgánmi verejnej moci.

49 Tento záver nie je nijako dotknutý rozsudkom zo 16. februára 2017, IOS Finance EFC (C-555/14, EU:C:2017:121), na ktorý sa Talianska republika odvoláva.

50 Najskôr je totiž dôležité pripomenúť, že tento rozsudok, ktorý sa týka „mimoriadneho [vnútroštátneho] mechanizmu financovania platieb pre dodávateľov“ na dobu určitú, určeného na riešenie nahromadeného omeškania platieb orgánov verejnej moci z dôvodu hospodárskej krízy, sa netýka výkladu článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7, ale v podstate článku 7 ods. 2 a 3 tejto smernice vzťahujúceho sa na nekalé zmluvné podmienky a nekalé praktiky v oblasti úrokov z omeškania.

51 Keď Súdny dvor uviedol v bodoch 31 a 36 uvedeného rozsudku, že vzdanie sa úrokov z omeškania a náhrady nákladov na vymáhanie zo strany veriteľa orgánu verejnej moci musí byť na to, aby bolo v súlade so smernicou 2011/7, nielen slobodne odsúhlasené, ale okrem toho má byť výmenou za „okamžité“ zaplatenie istiny pohľadávky, tým tak, ako uviedla Komisia, zdôraznil prednostný význam, ktorý musia členské štáty priznať v kontexte tejto smernice skutočnému a rýchlemu zaplateniu takýchto súm.

52 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Talianska republika, z toho istého rozsudku nemožno vyvodiť, že by Súdny dvor schvaľoval systematické omeškanie platieb obchodných dlhov orgánov verejnej moci v prospech veriteľov, ktorí sa nevzdali úrokov z omeškania a náhrady nákladov na vymáhanie.

53 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že článok 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7 sa má vykladať v tom zmysle, že členským štátom ukladá povinnosť zabezpečiť, aby ich orgány verejnej moci skutočne dodržiavali lehoty splatnosti, ktoré stanovuje.

54 V druhom rade treba vzhľadom na argumentáciu Talianskej republiky uvedenú v bode 34 tohto rozsudku určiť, či prekročenie takýchto lehôt splatnosti zo strany orgánov verejnej moci môže predstavovať nesplnenie povinností, ktoré dotknutým členským štátom vyplývajú z článku 258 ZFEÚ.

55 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že nesplnenie povinnosti členským štátom môže byť v zásade konštatované na základe článku 258 ZFEÚ bez ohľadu na orgán tohto členského štátu, ktorého konanie alebo nečinnosť zakladá nesplnenie povinnosti, aj keď ide o ústavne nezávislú inštitúciu [rozsudky z 5. mája 1970, Komisia/Belgicko, 77/69, EU:C:1970:34, bod 15; z 12. marca 2009, Komisia/Portugalsko, C-458/07, neuverejnený, EU:C:2009:147, bod 20, a zo 4. októbra 2018, Komisia/Francúzsko (Zrážková daň z hnuteľného majetku), C-416/17, EU:C:2018:811, bod 107].

56 V prejednávanej veci Talianska republika nespochybňuje, že nesplnenie povinností uvádzané Komisiou sa týka jej orgánov verejnej moci v zmysle článku 2 bodu 2 smernice 2011/7. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu „orgán verejnej moci“, toto ustanovenie odkazuje na vymedzenie pojmu „verejný obstarávateľ“ najmä prostredníctvom článku 1 ods. 9 smernice 2004/18, keďže tento odkaz zodpovedá snahe o koherenciu právnej úpravy Únie, ako to uvádza odôvodnenie 14 smernice 2011/7.

57 Treba uviesť, že tvrdenie Talianskej republiky, podľa ktorého, pokiaľ orgány verejnej moci konajú v rámci obchodnej transakcie, mimo rámca svojich právomocí orgánu verejnej moci, nemôžu založiť zodpovednosť svojho členského štátu, by v prípade, ak by sa s ním súhlasilo, viedlo k tomu, že smernica 2011/7, najmä jej článok 4 ods. 3 a 4, ktorý ukladá členským štátom práve povinnosť zabezpečiť skutočné dodržiavanie lehôt splatnosti, ktoré stanovuje v obchodných transakciách, v ktorých je dlžník orgánom verejnej moci, by bola zbavená svojho potrebného účinku.

58 Pokiaľ ide v treťom rade o hmotnoprávnu povahu nesplnenia povinnosti, ktoré uvádza Komisia vzhľadom na článok 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7, treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou sa má existencia nesplnenia povinnosti posudzovať podľa situácie v členskom štáte ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku (rozsudok z 18. októbra 2018, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-669/16, EU:C:2018:844, bod 40 a citovaná judikatúra), a to v prejednávanej veci k 16. aprílu 2017.

59 V tejto súvislosti z poslednej zo správ predkladaných každé dva mesiace, ktorú predložila Talianska republika Komisii 5. decembra 2016, vyplýva, že priemerná lehota splatnosti orgánov verejnej moci v prvom polroku 2016 bola 50 dní (47 dní pri použití váženého priemeru údajov), pričom tieto údaje boli vypočítané na základe transakcií uskutočnených vyše 22 000 orgánmi verejnej moci, ktoré sa týkali približne 13 miliónov faktúr, ktoré dostali.

60 Okrem toho v odpovedi na odôvodnené stanovisko a v jeho prílohách Talianska republika uviedla, že v celom roku 2016 dosiahli priemerné lehoty splatnosti 41 dní v prípade orgánov verejnej moci, ktoré nie sú súčasťou štátneho zdravotníctva, a 67 dní v prípade tých, ktoré sú súčasťou štátneho zdravotníctva, pričom tieto údaje vyplývajú z faktúr, ktoré dostali všetky orgány verejnej moci za ten istý rok (vyše 27 miliónov).

61 Pokiaľ ide o tvrdenie Talianskej republiky, že nesplnenie povinnosti treba posúdiť na základe priemernej lehoty omeškania, nie priemernej lehoty splatnosti, stačí konštatovať, že z odpovede na odôvodnené stanovisko a z jej príloh uvedených v predchádzajúcom bode v každom prípade vyplýva, že priemerné lehoty omeškania počas roka 2016 dosiahli 10 dní v prípade orgánov verejnej moci, ktoré nie sú súčasťou štátneho zdravotníctva, a 8 dní v prípade orgánov verejnej moci, ktoré sú súčasťou štátneho zdravotníctva.

62 Tieto údaje spolu s údajmi poskytnutými Talianskou republikou od začatia konania pred podaním žaloby preukazujú, že priemerná lehota, v ktorej talianske orgány verejnej moci ako celok vykonávali platby ako odplatu za svoje obchodné transakcie, nepretržite prekračovala lehoty splatnosti stanovené v článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7.

63 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že Talianska republika nespochybňuje skutočnosť, že jej orgány verejnej moci ako celok v priemere prekračovali tieto lehoty, ani netvrdí, že analýza týchto údajov na základe iných domnienok by umožnila konštatovať dodržanie uvedených lehôt. Zdôrazňuje však, že na jednej strane súbor opatrení prijatých od roku 2013 prispel k postupnému znižovaniu týchto omeškaní platieb, a na druhej strane, že nesplnenie povinnosti možno konštatovať len v prípade závažného, nepretržitého a systematického porušenia povinností stanovených v článku 4 smernice 2011/7, k čomu v prejednávanej veci nedošlo.

64 Takéto úvahy však nemôžu vylúčiť, že po skončení lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku existovalo nesplnenie povinností, ktoré tomuto členskému štátu vyplývajú z článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7 (pozri analogicky rozsudok zo 4. marca 2010, Komisia/Taliansko, C-297/08, EU:C:2010:115, body 77 a 78). Z judikatúry Súdneho dvora navyše vyplýva, že žaloba o nesplnenie povinnosti má objektívnu povahu a že v dôsledku toho nesplnenie povinností, ktoré vyplývajú členským štátom podľa práva Únie, sa považuje za existujúce bez ohľadu na rozsah alebo frekvenciu dotknutých situácií (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. januára 2003, Komisia/Dánsko, C-226/01, EU:C:2003:60, bod 32 a citovanú judikatúru).

65 V dôsledku toho platí, že aj keby sa preukázala okolnosť, že situácia týkajúca sa omeškaní platieb orgánov verejnej moci v obchodných transakciách, na ktoré sa vzťahuje smernica 2011/7, sa zlepšuje, nemôže to brániť tomu, aby Súdny dvor konštatoval, že Talianska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z práva Únie [pozri analogicky rozsudok z 24. októbra 2019, Komisia/Francúzsko (Prekračovanie limitných hodnôt pre oxid dusičitý), C-636/18, EU:C:2019:900, bod 49].

66 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že Talianska republika si tým, že nezabezpečila, aby jej orgány verejnej moci skutočne dodržiavali lehoty splatnosti stanovené v článku 4 ods. 3 a 4 smernice 2011/7, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z týchto ustanovení.

O trovách

67 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla uložiť Talianskej republike povinnosť nahradiť trovy konania a Talianska republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. **Talianska republika si tým, že nezabezpečila, aby jej orgány verejnej moci skutočne dodržiavali lehoty splatnosti stanovené v článku 4 ods. 3 a 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z týchto ustanovení.**

2. **Talianska republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy